

Kvalitetsplan for barnehage og skole 2017-2020

Vedtatt i Hammerfest kommunestyre 15.6.2017

1 Innholdsfortegnelse

1	Innholdsfortegnelse	1
2	Innledning.....	2
3	Nasjonale og kommunale føringer	3
3.1	Barnehage.....	4
3.2	Skole	5
4	Visjon og verdier.....	6
5	Kvalitet i barnehage og skole	7
5.1	Sikre godt tilpasset opplæring og likeverdige muligheter i barnehagen	7
5.2	Sikre god tilpasset opplæring og likeverdige muligheter i skolene.....	8
5.3	Sikre gode grunnleggende ferdigheter i barnehagen	10
5.4	Sikre gode grunnleggende ferdigheter i skolene	11
5.5	Sikre et godt læringsmiljø i barnehagene.....	14
5.6	Sikre et godt læringsmiljø i skolen	16
5.7	Sikre god omsorg og lek i barnehagen	20
5.8	Sikre god omsorg og lek i skolen	21

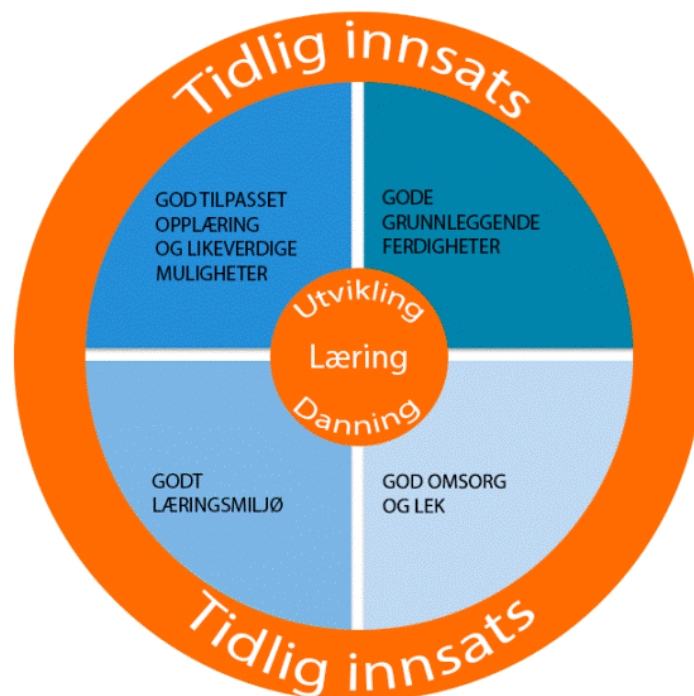
2 Innledning

Visjonen Sammen for Hammerfest er vår felles drivkraft til å skape en god barnehage og en god skole for alle i Hammerfest kommune. Et hjelpemiddel til dette er en tydelig plan med vekt på hvilke kvaliteter vi forventer av oss selv i tråd med gjeldende lover, forskrifter og andre styringsdokumenter.

Hammerfest kommune har som mål at *barn og unge har en god start på livet og en trygg oppvekst gjennom blant annet ved at vi skal sikre likeverdig og høy Kvalitet på arbeidet med Barn og Unge, ved å prioritere oppvekstvilkår og like muligheter og at tidlig innsats og tverrfaglighet skal være gjennomgående prinsipper i utdanning, forbyggende arbeid og behandling.*¹

Sektor for Barn og Unge har som hovedmål å ha et barnehage- og skoletilbud av høy kvalitet som medvirker til sosial utjevning og livslang læring jf. Rammeplanen for barnehager og Kunnskapsløftet. På bakgrunn av dette skal vi legge til rette for innhold i barnehagen, og et skoleløp som fører til utvikling, læring og danning for hver enkelt.

Ut fra målsettingen har Hammerfest kommune utarbeidet og implementert gjennomgående planer fra 0 til 16 år i sitt Tidlig innsats² program. Ved politisk behandling av Kvalitetsplan for skole faller det naturlig å innlemme allerede gjeldende kvalitetsplan for barnehage slik at det blir et felles plandokument. Målet på sikt er at også forebyggende tjenesters planer skal ta med slik at sektor for Barn og unge får en helhetlig kvalitetsplan.

¹Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 s. 12

² KPS 5.E.

Kvalitetsplanen vil kunne ha ulike funksjoner for ulike målgrupper, som:

- Arbeidsdokument, refleksjons- og vurderingsgrunnlag for lederne og personalgruppene i barnehager og skoler
- Utgangspunkt for drøftinger i samarbeidsutvalg og foreldreråd
- Et dokument som kan støtte og utfordre kommunen og private barnehageeiere på utvalgte områder
- Informasjon til alle som har interesse av å orientere seg for hva Hammerfestbarnehagene og Hammerfestskolene definerer som god kvalitet

3 Nasjonale og kommunale føringer

Innholdet i barnehager og skoler styres av nasjonale føringer og kommunale føringer gjennom kommunal planstruktur. I kommunal planstruktur er kommuneplanens samfunnsdel det overordnede styringsdokumentet som kvalitetsplanen for barnehage og skole er utarbeidet ut fra i tillegg til nasjonale føringer. Underordnet kommer virksomhetenes egne planer og andre særskilte tiltaksplaner og handlingsplaner.

3.1 Barnehage

Det foreligger nasjonale føringer for hvilken standard norske barnehager skal ha, først og fremst gjennom barnehageloven med forskrifter, hvorav Rammeplan for barnehagen er den forskrift som utdyper barnehagens innhold og oppgaver tydeligst.

Barnehagens egenart skal bevares, samtidig som barnehagens innhold og oppgaver skal utvikles videre i takt med samfunnsendringer, ny kunnskap og innsikt.

Grunnpilarene i barnehagen som pedagogisk virksomhet er omsorg, lek, læring og danning. Dette poengteres også i den nye formålsbestemmelsen for barnehagene. Gjennom barnehagens grunnpilarer skal vi arbeide for å fremme utvikling, læring og danning (T1), jf. Stortingsmelding «Kvalitet i barnehagen» (St. meld nr. 41) der regjeringen har valgt tre hovedmål for kvalitetsarbeidet i barnehagen i de nærmeste årene:

- Sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager
- Styrke barnehagen som læringsarena
- Alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap

Gjennom arbeidet i tidlig innsats vil hovedmålene i meldingen komme som delmål i denne planen for perioden 2016-2018.

Målet med kvalitetsplan for Hammerfestbarnehagene er:

- Å skape sammenheng mellom Rammeplan for barnehage, stortingsmelding 41 Kvalitet i barnehagen, kommuneplanens samfunnsdel (2015-2027), planer for tidlig innsats og den enkelte barnehages årsplaner
- Å beskrive god kvalitet i barnehagen på en måte som bidrar til et godt tilbud i alle barnehagene i Hammerfest.

Det overordnede målet i stortingsmelding 41 «Kvalitet i barnehagen» er å bidra til god kvalitetsutvikling i barnehagene. Barnehageloven og rammeplanen definerer hva et godt barnehagetilbud skal være.

Med utgangspunkt i barnehagens samfunnsmandat, har regjeringen tre hovedmål for barnehagesektoren i årene som kommer. Målene er overlappende og må ses i sammenheng. For disse målene presenteres noen indikatorer som skal gi departementet grunnlag for å vurdere hvor lang barnehagene og kommunene har kommet i arbeidet med å nå målene.

Regjeringen har lagt vekt på å fullføre barnehageutbyggingen uten å senke kravet til kvalitet i tilbudet. Stortingsmelding 41 tydeliggjør regjeringens ambisjoner om å sikre et barnehagetilbud av høy kvalitet til alle. Et barnehagetilbud av høy kvalitet kan bidra til sosial utjevning, tidlig innsats og livslang læring.

3.2 Skole

Hovedmålet for alle skoler i Hammerfest er å **legge til rette for et skoleløp som fører til utvikling, læring og danning for hver enkelt elev**. Kvalitetsplanen skal være en overordnet plan for skolene i sitt arbeid med å bedre kvaliteten i skolene. Gjennom fokus på få overordnede målsettinger som samtidig viser sammenheng i innholdet i skolens innhold og virke skal Hammerfestskolen bedre kvaliteten på tjenestene. Kjennskap til skolens ståsted gjennom bruk og analyse av data vil for skolene i Hammerfest være et godt grunnlag for til enhver tid å vite hvilke områder innenfor daglig drift det trengs forbedringer på. Dette krever gode skoleledere som er endringsledere med god kunnskap om skolen som organisasjon sin kompleksitet og evne til å utnytte drivkrefter og dempe motkrefter på veien mot målet. Hammerfestskolen trenger skoler som tenker langsiktig og er tålmodige i endringsarbeidet sitt. Dette krever blant annet struktur gjennom planlegging, gjennomføring, evaluering og justering av utviklingsarbeidet ved hver enkelt skole. Skolene skal ha egne planer for det utviklingsarbeidet skolen til enhver tid holder på med.

Utdanningsdirektoratet er en støtte og pådriver for skoleutvikling. Hammerfestskolen skal delta på nasjonale satsinger i regi av utdanningsdirektoratet som virkemiddel og støtte for å nå egne mål gjennom skolebasert kompetanseutvikling og utvikling av kvalitet på egen skole.

Resultat på kvalitetsindikatorer vurderes årlig og presenteres politisk i en egen tilstandsrapport gjennom kvalitetsmelding for Hammerfestskolen.

4 Visjon og verdier

Sammen for Hammerfest

Det er et klart mål at alt arbeidet i barnehager og skoler skal preges av hammerfest kommunes visjon og verdier.

Visjonen *Sammen for Hammerfest* er vår felles drivkraft til å skape et godt samfunn for alle i kommunen. Visjonen er samlende for alle innbyggerne, næringsaktører, frivillige lag, organisasjoner og alle i kommuneorganisasjonen.

Fire utvalgte verdier skal bidra til at vi har god adferd på vei mot felles mål i kommunesamfunnet. Felles verdier motiverer og forplikter oss i møtet med hverandre.

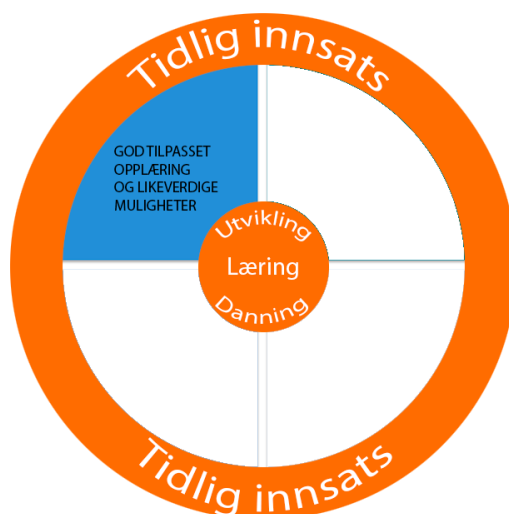
Lagånd innebærer samhold og medansvar for felles oppgaver. Vi skal stå sammen og være lojal overfor hverandre og det vi arbeider for. Vi stiller opp for hverandre og har fokus på samarbeid i hverdagen. Lagånd betyr at vi tar felles ansvar for vår kultur og historie, og ikke minst for kommende Hammerfestinger.

Vi er *stolt* av å bo i Hammerfest, og vi ønsker å være stolt av hverandre både som arbeidskollegaer, naboer, samarbeidspartnere og innbyggere i samme kommune. Vi fremhever det vi er gode på, og fremhever hverandre og kommunen vi bor i.

Vi er *åpen* og inkluderende i møtet med hverandre, nye innbyggere og gjester. Kommunens innbyggere fremstår som rause og tolerante, og vi er opptatt av å ha gode relasjoner med aktører utenfor kommunes grenser. Vi er nysgjerrige og deler av vår kunnskap både i arbeidssammenheng og på fritiden.

Å *ha trua* på fremtiden er viktig, og gjennom langsiktig planlegging og innsats legger vi det beste grunnlaget for kommende generasjoner. Vi har grunn til optimisme, ser muligheter og viser pågangsmot. I Hammerfest har vi trua på oss selv, hverandre og at vi sammen skaper forandring og forbedring til beste for alle.

5 Kvalitet i barnehage og skole

5.1 Sikre godt tilpasset opplæring og likeverdige muligheter i barnehagen

Barn, foresatte og andre som har kontakt med barnehagene møtes daglig av kompetente og engasjerte medarbeidere. Barnas rett til god oppvekst, leke- og læringsmiljø preger den pedagogiske virksomheten.

Tema:

Strategi:

Flerkulturelt miljø

Alle barn skal oppleve at barnehagen er en viktig inkluderings- og språkarena. Personalets kompetanse skal bidra til at det kulturelle mangfoldet i barnehagen ivaretas som en ressurs, og støtter, styrker og følger opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

Likeverdig tilbud

Alle barn skal få et likeverdig tilbud uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, etnisitet, kultur, sosial status, språk og religion gjennom at personalet arbeider for at alle barn skal bli sett og hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen.

Observasjon og dokumentasjon

Alle barn skal få et pedagogisk tilrettelagt tilbud gjennom at barnehagens pedagogisk virksomhet planlegges og vurderes. Planleggingen skal sikre kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppe. Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Spesialpedagogisk hjelp	Der barn har behov for ytterligere hjelp og støtte skal barnehagen sikre at det er innarbeidet gode rutiner for samarbeid med relevante instanser kan kontaktes ved behov. Dokumentasjon kan bidra til at det settes inn tiltak når det er bekymring rundt et barns utvikling.
Vanskelige livssituasjoner	Alle barn og foresatte skal oppleve at de møtes med støtte, forståelse og respekt. Personalet skal ha kompetanse i forhold til å møte mennesker i vanskelige livssituasjoner, og skal ha kjennskap til kriseperm og egne rutinebeskrivelser for krisetemaer. Kompetansebygging må gjøres gjennom opplæring på tema sorg, skilsmisse, traume, seksuelle overgrep og vold i nære relasjoner.
Samarbeid barnehage/skole	Et godt samarbeid skal sikre at alle barn får en god overgang fra barnehage til 1. klasse og eventuelt skolefritidsordning. Personalet i barnehage skal i samarbeid med skolen, bidra til en god overgang i nært samarbeid med barnas hjem. Styrer er ansvarlig for å sikre at barnehagen har innarbeidet gode rutiner for samarbeid med skolen barna skal begynne på. Se egne rutiner for overganger mellom barnehage og skole (TI) ³

Resultatmål:

- Færre barn har behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagen
- Færre barn henvises til PP-tjenesten etter skolestart

5.2 Sikre god tilpasset opplæring og likeverdige muligheter i skolene⁴

Hammerfestskolen skal gi alle elever like muligheter til å utvikle sine evner og talent individuelt og i samarbeid med andre. Hammerfestskolen skal fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter i både ordinær opplæring og spesialundervisning, for at alle elever lærer og oppnår gode resultater med rett hjelp og støtte.

Tema:

Strategi:

Faglig utfordring og mestring

Alle elever i Hammerfestskolen skal gjennom tilrettelagt undervisning få oppgaver som utfordrer dem på deres nivå slik at de lærer gjennom mestring

Vurdering

Alle elever i Hammerfestskolen skal få underveisvurdering. Underveisvurdering brukes som et redskap i læreprosessen

³ KPS 5.D.

⁴ KPS 2.A.

og grunnlag for tilpasset opplæring. Slik vurdering bidrar til at eleven øker kompetansen sin i fag. Undervisvurderingen skal inneholde informasjon om kompetansen til eleven og gi veiledning om hvordan han eller hun kan utvikle grunnleggende ferdigheter og kompetanse i fagene.

Læringsutbytte

Opplæringen i Hammerfestskolen skal være tilpasset evnene og forutsetningene til hver enkelt elev slik at alle elever har et læringsutbytte. Læreren skal i undervisvurderingen vurdere om eleven har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Spesialundervisning

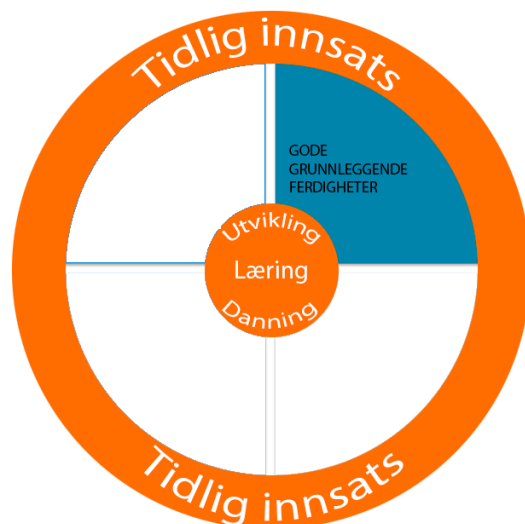
Elever som ikke har eller ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet har rett til spesialundervisning. Hammerfestskolen skal heve kvaliteten på den ordinære opplæringa, slik at flest mulig elever får et tilfredsstillende utbytte.

Utdannings og yrkesveiledning

Alle elever skal få veiledning som gir et godt grunnlag for videre utdannings- og yrkesvalg blant annet for å minke frafall i videregående opplæring

Resultatmål:

- Elevene på 7. trinn ligger på eller over landssnittet på kvalitetsindikatoren *Faglig utfordring* og *Mestring* og *Vurdering for læring* i elevundersøkelsen
- Elevene på 10. trinn ligger på eller over landssnittet på kvalitetsindikatoren *Faglig utfordring*, *Mestring*, *Vurdering for læring* og *Utdannings og yrkesveiledning* i elevundersøkelsen
- Grunnskolepoengene i Hammerfest ligger på eller over snittet i Finnmark fylke
- På skriftlig og muntlig eksamen i grunnskolen er karaktersnittet i norsk, matematikk og engelsk på eller over snittet i Finnmark fylke
- Andel elever som mottar spesialundervisning er under 10 % av alle elever
- Andel timer som blir gitt til spesialundervisning i Hammerfestskolen er under 20 % av alle timer gitt til undervisning

5.3 Sikre gode grunnleggende ferdigheter i barnehagen

Hammerfestbarnehagen skal bidra til at barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter (Barnehageloven § 1 Formål 2.ledd). Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig lærings syn hvor omsorg og lek, læring og danning er sentrale deler.

Tema:

Rammeplanens fagområder

Strategi:

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Alle fagområder er viktige for barns utvikling og i barnehagens arbeid, men for planperioden har vi valgt å ha størst fokus på de tre fagområdene nedenfor.

Kommunikasjon, språk og tekst

Alle barn skal bli lest høyt for hver dag. Satsingsområdet Tidlig innsats og prosjektet «Hammerfest som språkkommune» skal sikre at personalet har en bevisst holdning til hvordan godt språkmiljø skapes. Personalet skal kjenne det enkelte barns språkutvikling og arbeide for at barn som har behov for ekstra støtte i sin kommunikasjons- og språkutvikling, får dette dekket gjennom barnehagetilbudet. (se spes pedagogiske Rutiner).⁵

⁵ KPS 5.E.

Pedagogene skal sikres ferdigheter for å kunne observere og dokumentere barns språkutvikling gjennom TRAS/TI⁶

Kropp, bevegelse, mat, og helse

Alle barn skal oppleve trivsel, glede og mestring inne og ute, året rundt. Dette sikres gjennom at alle barnehager følger rutiner for kost og fysisk aktivitet i barnehage og folkehelseledelse «Bra mat i barnehage».

Sosial kompetanse

Ferdigheter, kunnskaper og holdninger utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal personalet støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle får leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.

Digitale verktøy

Barnehagen skal gi barna mulighet til å bruke digitale verktøy til å utforske, lære og undre seg. Personalet skal snakke med barna om prinsipper for digital dømmekraft. Personalet i barnehagene skal utøve digital dømmekraft. Ved bruk av verktøyet skal personalet være aktive sammen med barna.

Resultatmål:

- Det pedagogiske arbeidet dokumenteres i henhold til barnehageloven og rammeplanen
- Alle barn blir lest for hver dag
- Alle barnehager har førskolegrupper med fokus på språkleker
- Alle barn spiser sunne måltider og deltar i fysiske aktiviteter hver dag
- Alle barn har venner, og at ingen blir mobbet jf. Handlingsplan mot mobbing i Hammerfestbarnehagene
- Barn kjenner til digitale verktøy som alternativ i lek og læring

5.4 Sikre gode grunnleggende ferdigheter i skolene⁷

Hammerfestskolen skal stimulere elevene til å utvikle egne læringsstrategier og evne til kritisk tenking. Elevene skal stimuleres i deres personlige utvikling og identitet, i det å utvikle etisk, sosial og kulturell kompetanse og evne til demokratiforståelse og demokratisk deltakelse. Grunnleggende ferdigheter er en forutsetning for utvikling av fagkompetanse i alle fag og på alle trinn, og er en av nøkkelkomponentene for å oppnå læring og for å kunne lære seg å uttrykke seg om og i faget på en faglig og relevant måte.

Tema:

Å kunne lese

Strategi:

Hammerfestskolen skal sikre tilpasset leseopplæring til alle elever gjennom LES20. Lærerne skal arbeide slik at alle elever

---

⁶ KPS 5.E.

⁷ KPS 5.E.

i Hammerfestskolen har individuelle lese mål ut fra egen leseutvikling. Plan for leseopplæring og språkløyper skal brukes aktivt i leseopplæringen

Å kunne skrive

I Hammerfestskolen er skriving et viktig redskap for læring, samtidig som skriving blir brukt for å synliggjøre kunnskap. Elevene får opplæring i hvordan en skriver tekster som er relatert til hvert enkelt fag. Språkløyper skal brukes aktivt for å bedre kvaliteten i skriveopplæringen.

Å kunne regne

I Hammerfestskolen brukes den grunnleggende ferdigheten regning i flere fag enn i matematikk for å forstå informasjon og for å undersøke ting elevene lurer på. Gjennom å kunne regne skal elevene kunne ta stilling til samfunnsspørsmål på en reflektert og kritisk måte ved å forstå sammenhenger og vurdere fakta.

Digitale ferdigheter

I Hammerfestskolen skal vi benytte ulike digitale verktøy og nettressurser som gir ledelse, medarbeidere, elever og foreldre enkel tilgang til nødvendig informasjon og kommunikasjon

Elevene i Hammerfestskolen skal i løpet av tiårig grunnskole og gjennom arbeid i alle fag utvikle grunnleggende ferdigheter i digital kompetanse. Elevene skal være i stand til å utnytte digitale verktøy i læringsarbeidet og verktøyet skal bidra til bedre læringsutbytte jf. IKT-strategien

Ansatte på skoler skal bruke digitale verktøy for å gjøre undervisning praktisk, variert og motiverende for elevene

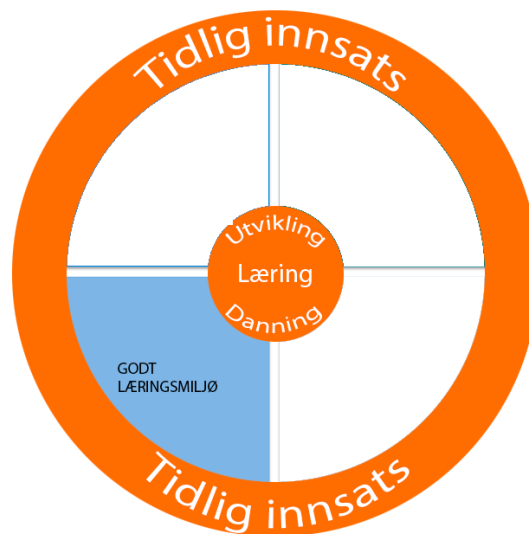
Medarbeidere, barn og elever skal ha en oppdatert og funksjonell arbeidsplattform som fungerer i en robust infrastruktur. Arbeidsplattformen skal være fleksibel i forhold til ulikt utstyr, mobilitet og ulike behov. Med arbeidsplattform menes teknisk utstyr, software, apper og felles digitale verktøy som tekstbehandler, regneark, e-post, presentasjonsverktøy og nettilgang.

Muntlige ferdigheter

Elever i Hammerfestskolen deltar aktivt i opplæringen gjennom å skape mening ved å lytte, tale og samtale. Elevene skal lære å uttrykke seg på ulike måter i alle fag for å forstå, vurdere, utforme, fremstille, kommunisere, reflektere, vurdere, argumentere og bruke begreper.

Resultatmål:

- Skolene i Hammerfest bruker elevundersøkelsen aktivt for å justere praksis innenfor opplæring i de fem grunnleggende ferdighetene i alle fag
- Skolene i Hammerfest bruker kartleggingsprøve i lesing, regning, engelsk og digitale ferdigheter for å kartlegge elever under kritisk grense og sett i gang tiltak for enkeltelever eller grupper
- Resultatene på nasjonale prøver på 5., 8. og 9. trinn er på samme nivå som snittet i Finnmark fylke
- Elevene i Hammerfestskolen har en positiv utvikling i de grunnleggende ferdighetene fra 5. til 9. trinn.

5.5 Sikre et godt læringsmiljø i barnehagene

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring og danning. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, omsorg og danning. Barn kan lære gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. Barns undring må møtes på en utfordrende og utforskende måte slik at dette danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen (rammeplan for barnehage pkt. 2.3)

Tema:

Pedagogisk praksis

Strategi:

For å sikre en god pedagogisk praksis skal det settes av tid til veiledning, kritisk refleksjon og vurdering av eget arbeid, som grunnlag for endring og videreutvikling.

Samarbeid med barnas hjem

Barnehagen skal bidra aktivt til samarbeidet med hjemmet, gjennom foreldreråd, samarbeidsutvalg og i de daglige møter med foreldrene til hvert enkelt barn og se til at foreldrenes rett til medvirkning ivaretas.

Kompetanseutvikling

Alle medarbeidere skal få kompetanseutvikling gjennom kommunens egne kompetansehevingstiltak og videreutdanning. I perioden vil det særlig satses på språk, sosial kompetanse, kost, fysisk aktivitet og andre relevante tema innenfor tidlig innsatsprogrammet. Opplæring vil blant annet skje gjennom nettverksarbeid.

Veiledning	Alle nytilsatte assistenter, fagarbeidere og spesielt alle nyutdannede barnehagelærere skal gjennomgå introduksjonsprogrammet, samt rutiner for oppfølging av nytilsatte barnehagelærere. Styrer har ansvar for veiledning av pedagoger, barnehagelærere og fagarbeidere/assistenter.
Fysisk læringsmiljø	Barnehagen skal sikre et hensiktsmessig leke- og læringsmiljø som er tilpasset, trygt og utfordrende og fremmer barns utvikling, uavhengig av alder og funksjonsnivå. Barnehagen skal være tilrettelagt slik at den er en god møteplass for barn, foresatte og personale. ⁸
Personalsamarbeid	Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes for å sikre kvalitet i tilbudet. Arbeidet skal gjennomføres i det daglige; på avdelingsmøter, ledermøter, nettverk og fagmøter.
Sosial kompetanse	Barnehagen skal bidra til at barn utvikler trygghet på og stolthet over egen tilhørighet og respekt for andres kulturelle verdier og ytringer. Barnehagen skal arbeide kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppas sosiale ferdigheter. Personalet skal være gode rollemodeller og skal bidra til barns læring gjennom egen væremåte.
Forebygge mobbing	Det er særlig i det daglige samspillet med andre barn og voksne i barnehagen at barn lærer seg hvordan de skal oppføre seg mot hverandre. Personalet skal sikres en handlingskompetanse i forhold til å forebygge mobbing.
Rekruttering	Videreføre en felles rekrutteringsplan med tiltak for å få pedagogiske ledere til alle avdelinger og barnehagelærere på minimum 50 % av avdelingene i kommunen. Det skal ansettes flere fagarbeidere i barnehagene.
Kompetanse⁹	Vi oppfordrer til, og legger til rette for at barnehageledere får styrerutdanning på minimum 30 studiepoeng på masternivå. Pedagoger skal få mulighet til å ta etter- og videreutdanning etter kommunens kompetanseplan, kompetansekartlegging og de ulike virksomheters kapasitet. RSK Vest-Finnmark ¹⁰ er vår fremste tilrettelegger av kompetansehevingstiltak innenfor Hammerfestbarnehagens satsingsområder og

---

⁸ KPS 5.

⁹ KPS 7. A.

¹⁰ KPS 7. F.

behov. Barnehagene skal drive barnehagebasert kompetanseutvikling knyttet til barnehagens utviklingsområde. Hammerfestbarnehagene skal ha en god delingskultur og spre kompetanse gjennom egne lærende nettverk og dialogkonferanser.

Rekruttering

Hammerfestbarnehagen skal tilsette faglært personell til alle stillinger i barnehagene og ut fra virksomhetenes kompetansebehov.

Resultatmål:

- Alle assistenter har fagbrev
- Medarbeidere med høgskoleutdanning i alle stillinger i henhold til bemanningsplanen
- Minimum 4 % av barnehagelærerne gjennomfører kompetansegivende utdanning årlig
- Alle virksomhetslederne har styrerutdanning
- Nytilsatte pedagoger får systematisk veiledning
- Fravær av mobbing i barnehage

5.6 Sikre et godt læringsmiljø i skolen

Alle elever i Hammerfestskolen har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Hammerfestskolen skal ha gode klasseledere som er i stand til å bygge relasjoner med og mellom elevene. Hammerfestskolen skal samarbeide tett med hjemmene om elevenes læringsmiljø og læring for sammen å skape en god kultur for læring. Hammerfestskolen skal framstå som en moderne og utviklingsorientert organisasjon med gode ledere som arbeider for kvalitetsheving med sikte på å legge til rette for læring.

Tema:

Læringskultur¹¹

Strategi:

Hammerfestskolen skal arbeide for å skape en kultur for læring gjennom å arbeide aktivt med holdninger til læring. Foreldre og videregående skole er viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet. Det skal være viktig å jobbe godt med skolearbeidet og elevene skal ha arbeidsro. Det skal være rom for å gjøre feil, da dette er viktig for læringsprosessen.

Trivsel

Trivsel er en viktig faktor som påvirker læring og forbygger mobbing. Skolen skal sørge for at alle elever trives på skolen, i klasserom, uteområder og skolefritidsordning gjennom varierte og motiverende arbeidsmåter og aktiviteter.

---

¹¹ KPS 5.B.

Mobbing på skolen

Hammerfestskolen skal arbeide med å redusere antall elever som blir mobbet på skolen, eller som blir utsatt for andre typer krenkelser. Som et viktig ledd i dette arbeidet skal mobbing slås hardt ned på og tiltak skal iverksettes raskt. Nulltoleranse mot mobbing skal være tydelig og skolene skal arbeide for at alle elever blir hørt og tatt på alvor. Skolen skal forebygge, avdekke, håndtere og følge opp elever som har blitt mobbet.

Elevdemokrati og medvirkning

I Hammerfestskolen skal en legge til rette for at elevene deltar i elevrådsarbeid og gjennom arbeidet være med på å påvirke sin skolehverdag. Hammerfestskolen skal også jobbe aktivt for at elevene deltar i utforming av klasseregler og kommer med forslag til hvordan det skal arbeides i ulike fag

Støtte fra lærerne

Lærere i Hammerfestskolen skal jobbe for å bygge opp støttende relasjoner til elevene, ha tro på at elevene kan mestre og behandle alle elever med respekt. Undervisningen skal tilpasses slik at elevene forstår hva og hvordan de skal lære.

Motivasjon¹²

Undervisningen skal oppleves mer relevant og utfordrende og bidra til økt motivasjon og mestring. For å skape økt interesse og glede for læring, skal skolen i større grad legge til rette for en praktisk og variert undervisning.

Felles regler

Alle som arbeider i Hammerfestskolen skal ha en omforent forståelse av skolens regler og håndheve de konsekvent

Klasseledelse

En god klasseleder skal skape en god læringskultur gjennom å motivere og ha positive forventninger til elevene sine, sørge for struktur og regler i klasserommet og i skoletiden og støtte elevene faglig og sosialt. En god klasseleder vurderer jevnlig sin egen praksis og kan bli observert av kollegaer.

Relasjoner¹³

Medarbeiderne skal vise både emosjonell og faglig støtte. I skolen skal vi bry oss om elevene og vise interesse for hver enkelt elev og elevens situasjon. Vi skal samtidig ha forventninger om utvikling. Medarbeiderne legger også til rette for læring gjennom sosialt samspill for å bygge relasjoner elevene i mellom. Planen for sosial kompetanse og læringsmiljø er sentral i dette arbeidet.

---

¹² KPS 5. F.

¹³ KPS 5.E.

Samarbeid med hjemmet

Skolen skal være den aktive parten i et skole-hjem samarbeid. Gjennom en gjensidig relasjon med foreldrene skal vi ha felles målsettinger for elevenes læring. Foreldrene skal involveres i arbeidet med elevenes læring gjennom aktiv deltakelse på blant annet foreldremøter og kontaktmøter, og gjennom oppfølging av elevens læringsaktiviteter hjemme

Støtte hjemmefra

At foreldrene oppmuntrer elevene i læringsprosessen har stor betydning for elevenes læring. Skolen skal samarbeide aktivt med hjemmet, blant annet for å få foreldrene til å vise og skape interesse for skolearbeidet hjemme.

Kompetanse¹⁴

Vi oppfordrer til, og legger til rette for at skoleledere får skolelederutdanning på minimum 30 studiepoeng på masternivå. Lærere skal få mulighet til å ta etter- og videreutdanning etter Hammerfestskolens kompetanseplan, kompetansekartlegging og de ulike virksomheters kapasitet. RSK Vest-Finnmark¹⁵ er vår fremste tilrettelegger av kompetansehevingstiltak innenfor Hammerfestskolens satsingsområder og behov. Skolene skal drive skolebasert kompetanseutvikling knyttet til skolens utviklingsområde. Hammerfestskolen skal ha en god delingskultur og spre kompetanse gjennom egne lærende nettverk og dialogkonferanser.

Rekruttering

Hammerfestskolen skal tilsette faglært personell til alle stillinger på skolen og i skolefritidsordningen ut fra virksomhetenes kompetansebehov.

Resultatmål:

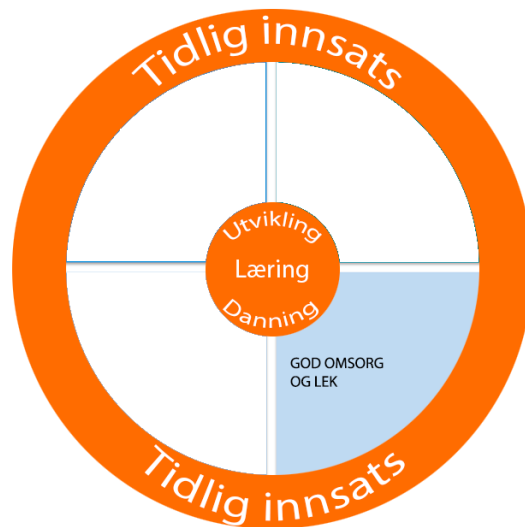
- Hammerfestskolen har økning i antall faglærte lærere frem mot 2020
- Hammerfestskolen har nedgang i lærere uten kompetansekrav for undervisning i engelsk, matematikk og norsk
- Elevene på 7. trinn ligger på eller over landssnittet på kvalitetsindikatorene *Læringskultur*, *Elevdemokrati og medvirkning*, *Trivsel*, *Støtte fra lærerne*, *Motivasjon*, *Støtte hjemmefra*, *Mobbing på skolen* og *Felles regler* i elevundersøkelsen
- Elevene på 10. trinn ligger på eller over landssnittet på kvalitetsindikatorene *Læringskultur*, *Elevdemokrati og medvirkning*, *Trivsel*, *Støtte fra lærerne*, *Motivasjon*, *Støtte hjemmefra*, *Mobbing på skolen* og *Felles regler* i elevundersøkelsen

---

¹⁴ KPS 7. A.

¹⁵ KPS 7. F.

- Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere er på eller lavere enn landsgjennomsnittet i elevundersøkelsen
- Antall registrerte saker som vedgår elevenes psykososial miljø gjenspeiler andelen som har opplevd mobbing
- Andel elever som faller fra videregående opplæring er lavere enn gjennomsnittet i Finnmark fylke

5.7 Sikre god omsorg og lek i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg jf. barnehageloven § 1. Barna skal gis muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter jf. Barnehageloven § 2. Barns lek, kosthold og fysisk aktivitet vil også finnes på hvordan vi skal sikre gode grunnleggende ferdigheter i barnehagen.

Tema:

Strategi:

Voksenrollen

Barnehageeier og alle som arbeider i barnehagene, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen, med utgangspunkt i sine erfaringer og kompetanse. Personalet har som rollemodeller et særlig ansvar for at barnehagens verdigrunnlag etterlevs i praksis. Refleksjoner over egne verdier og handlinger skal inngå i personalets pedagogiske drøftinger. Hammerfestbarnehagen har voksne som har fokus på samspill mellom barn og voksne, og mellom barn. Personalet skal møte barn/gruppa på en støttende, omsorgsfull og anerkjennende måte.

Barns lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal fremme gode vilkår for lek og vennskap. Barnehagen skal bidra til at personalet tilegner seg kunnskaper om barns lek og læring, og se til at sammenhengen mellom lek og læring kommer til syne i barnehagens planer og dokumentasjon.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal sikre økt bevissthet om sammenheng mellom lek, læring, fysisk aktivitet og kosthold. Barnehagen skal bidra til hyppig bruk av natur og uteområder til variert

fysisk aktivitet, tilby sunn mat og drikke, og være bevisst at dette har betydning for barns lek og læring. De ansatte skal legge til rette for varierte aktiviteter som oppfordrer til lek og fysisk aktivitet i barnehagens lokaler og på barnehagens uteområder.

Barns medvirkning

Barnehagen skal sikre barns rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Personalet skal være bevisst på alle barnas ulike uttrykksformer og bidra til at barna har medvirkning på måter som er tilpasset deres alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Resultatmål:

- Barnehagen gir rom for daglig lek og læring gjennom planfestede aktiviteter
- Barnehagen tilbyr kosthold basert heftet «Bra mat i barnehage»
- Barn har medvirkning på alle sider ved livet i barnehagen
- Barnehagen har et godt læringsmiljø gjennom ansatte som er kvalifiserte, tilstede og «pålogget»

5.8 Sikre god omsorg og lek i skolen

Hammerfestskolen skal gi elevene trygge fysiske og psykiske rammer gjennom lek, hverdagsomsorg og forutsigbarhet i hverdagen og overganger i barn og elevers liv.

Tema:

Strategi:

Overganger¹⁶

Hammerfestskolen skal sikre en helhetlig sammenheng mellom barnehage, grunnskoleskole og videregående skole gjennom gode overgangsrutiner og bruk av språkløyper i barnehage og skole.

Kosthold og fysisk aktivitet

Kosthold og fysisk aktivitet er grunnleggende forutsetninger for god helse og læring. Hammerfestskolen skal legge til rette for kosthold som er i tråd med nasjonale anbefalinger og legge til rette for varierte aktiviteter som oppfordrer til lek og fysisk aktivitet i skolegården, skolens lokaler og nærmiljø.

Uteskole

Uteskole skal brukes som arbeidsmetode for å sikre faglig innhold og læring, samt intensjonen i læreplanverket om å bruke skolens fysiske og sosial omgivelser.

---

¹⁶ KPS 5.D.

Lek

Lek som metode brukes for å fremme fysisk aktivitet, fremme elevers erfaring av sammenheng og læring. Både styrt og frilek skal brukes i læringsammenheng.

Resultatmål:

- Det gjennomføres minimum en time fysisk aktivitet hver dag med variert innhold og vekslende intensitet.